A. D. 1902.

CURRENDA IX.

N. 3204.

Rekolekcye kapłańskie odbędą się:

1) **w Tarnowie** w dniach 22—26 września,
2) **w Szczyrzycu** w dniach 6—10 października.

XX. Dziekanów upraszamy, aby nazwiska rekolektantów podali do wiadomości Konsystorza Biskupiego najpóźniej do końca sierpnia b. r., abyśmy zarządzić mogli co potrzeba.

N. 2910.

Trzechsetletni Jubileusz założenia Kalwaryi Zebrzydowskiej

(Dyecezya Krakowska).

Kalwarya od fundatora swego „Zebrzydowską" zwana święcić będzie cały miesiąc Sierpień tego roku Jubileusz 300-letni swego założenia. Św. Stolica Apostolska Brewem z dnia 7go Kwietnia nadała prócz zwykłych odpustów do dróżek przywiązanych na cały miesiąc Sierpień *odpustu zupełnego* dla wszystkich wiernych, którzy w miesiącu Sierpniu w tym roku Kalwaryę nawiedzą, do Sakramentów św. przystąpią i modlić się będą według intencyi kościoła Św.

Kalwarya przybierze więc w tym roku w miesiącu Sierpniu świąteczną szatę u stóp Najśw. Panny Maryi w obrazie Kalwaryjskim cudownie slynnej, korzyć się będą Polacy z wszystkich trzech dzielnic, wierni z Morawy, ze Szląska—z Węgier—przybędą też na ten Jubileusz do Kalwaryi Najprzewielebniejsi XX. Biskupi naszego raju, aby na czele swoich owieczek oddać hołd Bogarodzicy Dziewicy.— Polecamy tedy wszystkim Rządcom kościołów w Dyecezyi naszej—aby o tem Jubileuszu Kalwaryi z ambony w niedzielę najbliższą swoich parafian uwiadomili i do pielgrzymek zachęcali, tem więcej, że przez cały miesiąc Sierpień będą na Kalwaryi odbywać się Missye ludowe — a koleje tak północna jakoteż państwowa zniżyły cenę jazdy dla pątników Kalwaryjskich o połowę.

N. 3051.

Venatio cujusvis generis Clericis interdicitur.

Tristi experientia edocti, plures in Nostra Dioecesi sacerdotes cum manifesto ss. Canonum contemptu, cum gravi status sacerdotalis dedecore et cum culpabili offi-

ciorum suorum neglectu venationibus indulgere, coactos nos videmus, omnibus cujusvis gradus et conditionis Clericis in Nostra Dioecesi omnem omnino venationem, sive tumultuosam et clamorosam, sive privatam et quietam, ita interdicere, ut si quem eorum huius prohibitae occupationis convictum in futuro invenerimus, in eum poenis ecclesiasticis animadvertere non dubitabimus. — Hanc dispositionem Nostram firmam esse volumus, quibuscunque aliis, etiam specialissimis, permissionibus et privilegiis, in contrarium agentibus, non obstantibus.

N. 2958.

Konkurs na stypendyum.

Wielebni Rządcy kościołów ogłoszą Wiernym co następuje:

Na uczczenie jubileuszu Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa I. ustanowiliśmy stypendyum w rocznej kwocie 480 koron dla kształcenia praktycznych stawniczych. Zarząd dóbr J. W. P. Augusta hr. Potockiego w Zatorze, ofiarował nam na ten sam cel wspaniałomyślnie kwotę 200 koron, wskutek czego stypendyum wynosi obecnie 680 koron, a stypendysta pobierać będzie miesięcznie 57 koron z dołu.

Celem nadania w roku 1903 tegoż stypendyum rozpisuje się niniejszem konkurs.

Za zezwoleniem zarządu dóbr J. W. P. Augusta hr. Potockiego odbędzie stypendysta naukę i praktykę w gospodarstwie rybnem w Zatorze, w czasie od 1. stycznia do końca roku 1903 i otrzyma od zarządu dóbr bezpłatne mieszkanie.

Stypendysta ma się poddać przez cały czas praktyki bezwarunkowo kierownictwu zarządu dóbr w Zatorze i wypełniać ściśle wszystkie dane sobie polecenia, uwzględniać jak najskrupulatniej udzielone sobie wskazówki i instrukcye i pracować przez cały czas z jak największą pilnością, aby mógł przyswoić sobie wszystkie wiadomości, dla praktycznego stawniczego potrzebne.

Wypłata przyznanego stypendyum nastąpi za pośrednictwem zarządu dóbr w Zatorze ratami miesięcznemi po 57 koron z dołu. W razie nagannego sprawowania się utraca stypendysta stypendyum i nie otrzyma świadectwa odbytej praktyki.

Po odbyciu nienagannem praktyki do końca roku 1903. otrzyma stypendysta od zarządu dóbr w Zatorze świadectwo, które potwierdzi Wydział krajowego Towarzystwa rybackiego w Krakowie.

Podanie o nadanie stypendyum, *własnoręcznie przez ubiegającego się* napisane, ma być wniesione do końca listopada 1902 r. do Wydziału krajowego Towarzystwa rybackiego w Krakowie, ulica Mikołajska 2, i dołączyć do niego należy:

1) Metrykę urodzin, wykazującą, iż kandydat ukończył przynajmniej 18 lat życia. —

2) Świadectwa, wykazujące, iż kandydat ukończył co najmniej szkołę ludową z dobrym postępem, lub, że jest uczniem szkoły wydziałowej.

Kandydaci z ukończoną niższą szkołą rolniczą będą mieć przed innymi pierwszeństwo.

3) Świadectwo lekarskie, wykazujące, iż kandydat jest zupełnie zdrowym i silnym. —

4) Świadectwo moralności i nienagannego życia, wystawione przez właściwy urząd parafialny.

Ubiegający się otrzyma na swe podanie odpowiedź na piśmie w ciągu miesiąca grudnia 1902.

Kraków 1. czerwca 1902. *Wydział kraj. Tow. rybackiego w Krakowie.*

N. 2809.

KONSERWATORAMI

zabytków sztuki w obrębie Dyecezyi Tarnowskiej od r. 1902 są według zawiadomienia centralnej Komisyi z 17. stycznia 1902 zamianowani:

Dla I. sekcyi (przedmioty przedhistoryczne) p. *Maryan Dydyński* dla powiatów Bochnia, Brzesko, Grybów, Limanowa, Nowy Sącz.

P. *Włodzimierz Demetrykiewicz* dla pow. Dąbrowa, Kolbuszowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce, Tarnów.

Dla II. sekcyi (sztuka kość, i swiecka) p. *Zygmunt Hendel* dla powiatów Bochnia, Brzesko, Dąbrowa, Kolbuszowa, Mielec, Pilzno, Ropczyce, Tarnów.

P. *Tadeusz Stryjeński* dla powiatów Grybów, Limanowa, Nowy Targ, N. Sącz.

Dla III. sekcyi (zabytki historyczne) p. *Franciszek Piekosiński.*

N. 2736.

Facultas reducendi ad taxam Benedictinam Missarum onera, quamvis alias fuerint jam reducta — AD TRIENNIUM impertita.

Episcopus Tarnoviensis rescripto S. Congregationis Concilii diei 15 Maii 1896 facultatem ad triennium duraturam obtinuit reducendi ad taxam Benedictinam Missarum onera, quamvis alias fuerint reducta, et quidem ob novas capitalium imminutiones. Hodiernus Episcopus petit eiusdem facultatis prorogationem cum expositae tunc causae saepe saepius adhuc verificentur. Et Deus.

Die 12. Junii 1902. S. Congregatio Concilii Tridentini Interpres, auctoritate SSmi Dni Nostri, attentis expositis petitam prorogationem ad formam praecedentis rescripti per aliud triennium Episcopo Tarnoviensi Oratori benigne impertita est.

A. Card. Di Pietro Praef.

N. 3150.

Kongregacye dekanalne w r. 1901. – Wnioski i odpowiedzi.

1. Na kongregacyi **Dekanatu bobowskiego**, uchwalono prosić Biskupi Konsystorz o wyjednanie w c. k. Namiestnictwie szybszego załatwiania rekursów, wnoszonych dość

często przez strony konkurencyjne, przeciwko repartycyi na budynki kościelne i plebańskie. — W pojedyńczych wypadkach Konsystorz Biskupi, uwiadomiony przez Urząd Parafialny o zaleganiu rekursu sprawę na właściwej drodze zawsze popiera i urguje; ogólnego jednak przedstawienia czyli raczej zażalenia wysyłać nie uważa za rzecz wskazaną a tem mniej skuteczną. —

2. Na kongregacyi **Dekanatu bocheńskiego**, oprócz innych kwestyj, na które odpowiedzieliśmy w swoim czasie, postawiono wniosek, aby z uwagi na niepospolite zasługi położone przez ś. p. X. Biskupa Łobosa dla dobra dyecezyi, w szczególności zaś dla kościoła katedralnego, na którego restauracyę i upiększenie nie szczędził ni zabiegów ni grosza, w tymże kościele postawić pomnik godny jego pamięci i zasług, na który tak duchowieństwo jak i wierni dyecezyi z pewnością datków nie pożałują.— Konsystorz Biskupi tę myśl, jako szlachetny objaw wdzięczności dla zmarłego Arcypasterza pochwala i zajmie się tą sprawą, skoro tylko inne dekanaty także do tego wniosku przystąpią. —

3. Na kongregacyi **Dekanatu brzeskiego**, oprócz odczytania tematów piśmiennych i dyskusyi nad nimi, żadnych wniosków nie postawiono.

4. Na kongregacyi **Dekanatu czchowskiego**, wyłoniła się prośba do Konsystorza Biskupiego o redukcyę Mszy dla tych proboszczów, którzy mają beneficya infra congruam, a na których od r. 1888 z okazyi podwyższenia kongruy miano nałożyć ratione additamenti po kilka, kilkanaście lub kilkadziesiąt mszy do odprawienia.— Jeżeli który beneficyat widzi się przeciążonym wielką ilością obligów mszalnych, niech przedłoży swoją prośbę należycie umotywowaną, a Konsystorz Biskupi, o ile to będzie możebnem, ulży mu ciężaru. —

5. Na kongregacyi **Dekanatu dąbrowskiego**, zajmowano się różnemi sprawami; pomiędzy innemi zastanawiano się nad pytaniem, o ile należałoby parafian zachęcać do ślubowania od rozpalających trunków i czy ma być ślub złożony raz na zawsze, czy może lepiej na pewien przeciąg czasu? również jak się należy zapatrywać na projekt zaprowadzenia monopolu wódczanego? Zebrani oświadczyli się za monopolem — i słusznie, albowiem wszystko to, co zmierza do zwalczenia największego wroga naszego ludu i kraju, tj. alkoholu, powinno być dla nas pożądanem. Uchwalono również na tej kongregacyi nie udzielać chrztów i wywodów podczas sumy, gdyż to wprawia pobożnych w roztargnienie; poczem u niektórych objawiło się zdanie, iż byłoby rzeczą korzystną dla zdrowia duszpasterza i dla potrzeb parafian nie czekać z sumą aż do godziny przez Instrukcyę przepisanej, ale rozpoczynać ją wcześniej, pomiędzy 8 a 9, zwłaszcza w miesiącach gorących i gdzie tylko jeden jest kapłan. Za granicą sumy odbywają się wcześniej niż u nas, ale w tym wypadku musi głównie decydować wzgląd na frekwencyę parafian; zachodzi tedy pytanie, czy u nas, gdzie nieraz parafie o jednym nawet kapłanie są dość rozrzucone, mogliby parafianie zebrać się w kościele już o godzinie dziewiątej a nawet ósmej? — Co do kwestarzy i kwestarek nawiedzających zbyt często naszą Dyecezyę, jużeśmy objawili swoje zdanie w kurendzie 18 r. 1901 do czego dodajemy jeszcze raz, iż i my mamy swoje potrzeby, na które najpierw powinna być skierowaną nasza ofiarność. — Ogólnej instrukcyi co do pytania, kiedy proste poświadczenie wystawione przez amerykańskiego kapłana o zawartem tamże małżeń-

stwie należałoby uważać za wystarczające, a kiedy nie wydawać nie możemy; ale polecamy w poszczególnych wypadkach, gdy rzecz okazuje się nieco wątpliwą, udać się do Konsystorza. — Co do pism nowo powstających, które wrogowie religii i porządku społecznego pomiędzy lud rozrzucają, jak np. Prawdę (lwowską) i Polaka (krakowskiego), upoważniamy duszpasterzy do stanowczego występowania przeciw takowym i żądamy przesłania nam pojedynczych numerów, abyśmy mogli tendencye tych pism napiętnować. — Ustanowienie obrony prawnej lub syndyka dyecezalnego dla odpierania oszczerstw miotanych w przewrotnych dziennikach na cześć kapłanów byłoby połączone z znacznemi trudnościami.

6. Na kongregacyi **Dekanatu kolbuszowskiego**, wyrażano życzenie, aby Ordynaryat biskupi udzielił władzy rozgrzeszania od rezerwatów wszystkim kapłanom na czas wielkiego postu, adwentu i w dni odpustowe. — Na czas wielkiego postu zgadzamy się, jak było dotąd; na adwent nie, na dzień odpustu udzielamy tej władzy *księżom proboszczom*. — Sprawa częściowego przynajmniej remunerowania duchowieństwa parafialnego za naukę religii w szkołach ludowych weszła już, jak wiadomo, na pomyślną drogę.

7. Na kongregacyi **Dekanatu limanowskiego**, uczczono pamięć zmarłego ks. biskupa Łobosa jednomyślną uchwałą sprawienia ze składek tablicy pamiątkowej, mającej uwiecznić jego zasługi.

8. Na kongregacyi **Dekanatu łąckiego**, postawiono pytanie, czy należy się taksa za udzieloną dyspenzę in foro interno i kto tę taksę ma uiścić, jeżeli interesowana strona odmówi takowej? Za dyspenzy udzielane *in foro interno nikt taksy nie opłaca;* co innego zaś, jeżeli np. impedimentum publici juris wykryło się najpierw in foro interno, a potem przeszło ad forum externum, gdzie już nie penitent ale parafianin staje wobec swojego duszpasterza celem wyjednania dyspenzy u Władzy kościelnej — wtedy taksa jest przepisaną. — Inne wnioski tejże kongregacyi podobne do tych, jakie stawiano gdzieindziej, pomijamy na tym miejscu odpowiadając jedynie na życzenie przyspieszenia kanonizacyi błogosławionej królowej Kunegundy. Fundusze na ten cel zebrane dosyć się już podniosły, potrzeba atoli drugiego jeszcze warunku, tj. skonstantowania kilku przynajmniej cudów. Poruszoną już kilkakrotnie sprawę czeków do przesyłania Konsystorzowi Biskupiemu kwot pieniężnych możnaby załatwić w ten sposób, gdyby każdy dekanat złożył od siebie na ten cel co najmniej 5 koron. Niech zatem XX. Dziekani od swoich kondekanalnych nadeszlą tę małą kwotę, a sprawa będzie skończona. —

9. Na kongregacyi **Dekanatu mieleckiego**, uchwalono jednogłośnie popierać prenumeratę „Prawdy“ jako pisma w dobrym duchu dla ludu redagowanego.—

10. Na kongregacyi **Dekanatu nowosandeckiego**, objawiono podobne życzenie co do rozciągłości władzy rozgrzeszania a casibus reservatis, jak i w Kolbuszowskim — tam więc odsyłamy petentów po odpowiedź. —

11. Na kongregacyi **Dekanatu pilznieńskiego**, prócz dyskusyi nad odczytanymi tematami nie zaszło nic takiego, nad czemby się można było na tem miejscu zastanawiać. —

12. Na kongregacyi **Dekanatu radłowskiego**, była mowa o zezwoleniu na odprawianie sumy w razie potrzeby poza kościołem i o ucisku fiskalizmu ze strony władz podatkowych.

13. Protokół kongregacyi **Dekanatu radomyskiego**, nie podaje żadnego wniosku lub życzenia kondekanalnych.—

14. Na kongregacyi **Dekanatu ropczyckiego**, zauważono, iż byłoby ze zbudowaniem dla wiernych, gdyby kapłani w dzień odpustowy w procesyi cum Sanctissimo brali udział jak najliczniej, przerywając na chwilę słuchanie spowiedzi, co się aprobuje. Wobec życzenia zatrzymania w szkołach ludowych katechizmu X. Likowskiego oświadczamy, iż za zgodną uchwałą całego Episkopatu austryackiego będzie wprowadzony jednaki katechizm do wszystkich szkół ludowych. — Konsystorz Biskupi podziela zdanie o potrzebie wydania osobnego podręcznika, w którymby się mieściły statuta wszelkich bractw w dyecezyi zaprowadzonych; mógłby który z kapłanów zająć się takiem wydawnictwem.—

15. Na kongregacyi **Dekanatu tarnowskiego**, podniesiono sprawę więcej lokalnej natury, mianowicie iż wiejskie wyrostki z okolicy Tarnowa przybywają w niedziele do miasta z gołębiami i królikami, na sprzedaż i prowadząc pokątny handel wałęsają się i demoralizują. Konsystorz Biskupi zwrócił się w tej sprawie do miejscowego magistratu, który atoli nie znalazł takiego paragrafu, na mocy którego mógłby wystąpić przeciwko temu. Powinni zatem okoliczni XX. proboszczowie wpływem swoim przeciwdziałać. — Co do obligacyj i losowania tychże, Konsystorz Biskupi zawiadamia zawsze dotyczącego beneficyata, który może także objawić swoje życzenie co do zmiany jednej obligacyi na drugą w celu ujednostajnienia pobierania procentów.

16. Na Kongregacyi **Dekanatu Tuchowskiego** powtórzono zeszłoroczny wniosek o potrzebie zwołania z kilku przynajmniej dekanatów konferencyi pastoralnej dla omówienia jednolitego postępowania ze względu na teraźniejsze potrzeby.

17. Na Kongregacyi **Dekanatu Tymbarskiego** uchwalono prosić Biskupi Konsystorz o przywrócenie wystawienia Najświętszego Sakramentu w Monstrancyi w święto Michała Archanioła, jako patrona kraju. — Z uwagi, iż właśnie około św. Michała schodzą się takie uroczystości, jak Narodzenie i dzień Imienia N. M. P. potem M. Boskiej różańcowej, które się odprawiają z wystawieniem, łatwo zrozumieć, dlaczego je opuszczono w dzień św. Michała Archanioła. Rzekomego zgorszenia z tego powodu parafian nie należy się obawiać. — Zakaz czytania „Przyjaciela ludu“, „Wieńca i Pszczółki“ dotąd nie jest cofnięty; a zatem obowiązuje jak dawniej.

18. Na Kongregacyi **Dekanatu Starosandeckiego**, zawiadomił zebranych ks. dziekan, iż Ministeryum nie uwzględniło prośby księży o ulgę na kolejach żelaznych. — Niektórych gorszył widok członków Straży pożarnej lub Sokoła występujących przy nabożeństwach lub przy Grobie Pańskim z nakrytemi głowami. Jest to oczywiście imitacya straży wojskowej, ganić dobrych chęci tu nie można, ale już prędzej możnaby na taką paradę zezwolić straży pożarnej, bo ta swoimi hełmami prędzej jest podobna do synów Marsa, niż członkowie Sokoła.

19. Na Kongregacyi **Dekanatu Wielopolskiego** stawiano różne pytania i wnioski, z których pierwsze już się nieraz spotykały z dostateczną odpowiedzią, jak np. co do

postępowania ze służbą katolicką u żydów, drugie zaś, jak np. o ustanowieniu obrońcy prawnego w sprawach fiskalnych, w sprawach religijnych i osobistej czci kapłanów, nie dałyby się tak łatwo zrealizować.

20. Na Kongregacyi **Dekanatu Wojnickiego** skarżyli się XX. wikarzy, iż Rząd zanadto późno asygnuje im przynależne pobory i proszą, aby Konsystorz Biskupi tę przykrą sprawę gdzie należy odpowiedniem przedstawieniem naprawił. Gdyby takie ogólne przedstawienie pomogło, to i owszem, ale można o tem wątpić i trzeba wobec takiego stanu rzeczy raczej de casu ad casum urgować swoją należytość, w czem naszego poparcia nie odmówimy. — Zamieszczenie Oktawariów każdego kościoła w Rubryceli dyecezalnej znacznie powiększyłoby jej objętość a temsamem koszta druku. Który kościół nie posiadałby swego Octavarium, albo zachodziłyby pewne rubrystyczne wątpliwości, można się z tem odnieść do Biskupiego Konsystorza. — Upoważnienia miejscowym duszpasterzom do pozwalania kapłanom z obcej dyecezyi, chociażby sobie znajomym, na krótki tylko przeciąg czasu do słuchania spowiedzi **nie dajemy.**

N. 3213.

Wykaz misyj i rekolekcyj ludowych w pierwszej połowie roku 1902.

1. **Przecław**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 12. do 22go lutego. Do św. Sakramentów przystąpiło 5560 osób, do różańca zapisało się 1184, do szkaplerza 1056, do towarzystwa wstrzemięźliwości 687.

2. **Pilzno**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 25. stycznia do 3 lutego. Do św. Sakramentów przystąpiło 3600, zawiązało się kilka róż i kółek komunii wynagradzającej, wielu ślubowało.

3. **Zbylitowska Góra**. Renowacya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 8. do 11. lutego. Do św. Sakramentów przystąpiło 1700 osób.

4. **Łącko**. Rekolekcye pod kierownictwem OO. Jezuitów od 8. do 24. lutego. Do św. Sakramentów przystąpiło 4500 rekolektantów, z których wielu ślubowało.

5. **Szczurowa**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 8. do 20 lutego. Do św, Sakramentów przystąpiło 3500, z których ślubowało 2000.

6. **Wietrzychowice**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 22go lutego do 3go marca. Do św. Sakramentów przystąpiło 4500, z których wielu ślubowało oraz zapisało się do bractw pobożnych.

7. **Żegocina**. Rekolekcye przy zaprowadzeniu Różańca pod kierownictwem OO. Dominikanów od 13. do 23. marca. Do św. Sakramentów przystąpiło 2000.

8. **Tarnów**. Rekolekcye wielkopostne osobnemi seryami dla pań, dla panów, rękodzielników, robotników i innych parafian, dla niewiast zamężnych i niezamężnych,

przeważnie pod kierownictwem OO. Jezuitów. Do św. Sakramentów przystąpiło do 6000 rekolektantów.

9. **Dąbrowa**. Rekolekcye wielkopostne dla inteligencyi pod kierownictwem O. Jezuity. Do św. Sakramentów przystąpiło do 150 osób.

10. **Pleśna**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 31. marca do 8. kwietnia. Do św. Sakramentów przystąpilo 1700, z których wielu ślubowało i zapisało się do bractw pobożnych.

11. **Nagoszyn**. Misya pod kierownictwem OO. Redemptorystów. Do św. Sakramentów przystąpiło 1830, ślubowało 240, wielu zapisało się do pobożnych bractw.

12. **Tymbark**. Rekolekcye pod kierownictwem XX. Misyonarzy od 16go do 24. lutego. Do św. Sakramentów przystąpiło 3500, z których wielu ślubowało i zapisało się do pobożnych bractw.

13. **Jastrzębia**. Renowacya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 10go do 15go maja. Do św. Sakramentów przystąpiło 2045 osób, ślubowało 536, wielu zapisało się do szkaplerza i różańca.

14. **Słupiec**. Renowacya pod kierownictwem OO. Redemptorystów od 8. do 18. maja. Do św. Sakramentów przystąpiło 800 osób, z których wielu zapisało się do Adoracyi Najśw. Sakramentu i do Matki Boskiej nieustającej pomocy.

Odprawiały się tedy bądź misye, bądź rekolekcye w 14. miejscowościach w których do spowiedzi i komunii świętej przystąpiło blisko 40.000 wiernych z znaczną liczbą ślubujących i zapisanych do różnych bractw pobożnych.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO

W Tarnowie d. 24. lipca 1902.

† LEON
Biskup.

Nakładem Kleru dyecezalnego. Drukiem Józefa Styrny w Tarnowie.